

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ оқу-әдістемелік кешені
Мамандығы: Кеден ісі
Шифр: 5В030400
Пән: Қылмыстық іс жүргізу құқығы

3. Семинар сабақтарының мазмұны
Сабақтың күнтізбелік-тақырыптық жоспары

№	Тақырыптың атауы	Сағат саны
1.	«Қылмыстық процесстің түсінігі және мәні.	1 сағат
2.	Қылмыстық процесстің міндеттері мен қағидалары.	1 сағат
3- 4.	Қылмыстық іс жүргізуге қатысушылар.	2 сағат
5-6.	Қылмыстық процесстегі дәлелдемелер.	2 сағат
7.	Процессуалдық мәжбүрлеу шаралары	1 сағат
8-9-10.	Қылмыстық іс бойынша сотқа дейінгі өндіріс	3 сағат
11-12.	Бірінші сот инстанциясында іс жүргізу	2сағат
13.	Соттың заңды күшіне енбеген үкімдері мен қаулылырын қайта қарау	1 сағат
14.	Сот шешімдерін орындау	1 сағат
15.	Заңды күшіне енген сот шешімдерін қайта қарау	1 сағат

СЕМИНАР САБАҚТАРЫН ЖҮРГІЗУДІҢ ӘДІСТЕМЕЛІК
НҮСҚАУЛАРЫ

1-тақырып. Қылмыстық процесстің түсінігі және мәні

1. Қылмыстық процесстің түсінігі.
2. Қылмыстық-процессуалдық құқық пен сот әділдігі түсініктерінің арақатынасы.
3. Қылмыстық процесстің жүйесі. Қылмыстық іс жүргізу сатылары.
4. Қылмыстық-процессуалдық қарым-қатынастар, олардың ерекшеліктері.
 1. Процессуалдық форма. Процессуалдық кепілдіктер және олардың маңызы.
 2. Қылмыстық процесс ғылымы.
 - 5 Қылмыстық іс жүргізу заңының түсінігі.
 6. Қылмыстық процессуалдық нормалар, олардың түрлері, құрылымы.
 1. Қылмыстық іс жүргізу заңының кеңістікте, уақыт тұрғысында, шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдарға қатысты қолданылуы.

2-тақырып. Қылмыстық процесстің міндеттері мен қағидалары

Қылмыстық процесстің міндеттері.

1. Қылмыстық процесс принциптерінің мәні және маңызы.
2. Қылмыстық процесс принциптерінің жүйесі.

3. ҚР Конституциясында бекітілген қылмыстық процесс принциптері.
4. Сот ісін жүргізуді тараптардың бәсекелестігі мен тең құқықтылығы негізінде жүзеге асыру.
5. Істің мән-жайын жан-жақты, толық және объективті зерттеу принципі.
6. Жариялылық принципі.

3-4 тақырып. Қылмыстық іс жүргізуге қатысушылар.

1-сабақ

1. Қылмыстық процесс қатысушыларының түсінігі, олардың классификациясы.
2. Сот - сот әділдігін жүзеге асырушы орган ретінде. Соттың өкілеттігі.
3. Прокурор, оның қылмыстық процесстегі өкілеттігі.
4. Тергеуші және тергеу бөлімінің бастығының процессуалдық жағдайы.
5. Анықтау органдары және анықтау органдарының қылмыстық іс жүргізу барысындағы өкілеттігі. Анықтаушы мен анықтау органының бастығының процессуалдық жағдайы.

2-сабақ

1. Сезікті мен айыпталушы, олардың процессуалдық жағдайы.
2. Жәбірленуші, жеке айыптаушы, азаматтық талапкер және азаматтық жауапкердің процессуалдық жағдайы.
3. Қорғаушы және қылмыстық процесстегі өкілдер мен заңды өкілдер.
4. Қылмыстық процесстегі өзге қатысушылар.
5. Қылмыстық іс бойынша іс жүргізуге қатысудың мүмкіндігін жоққа шығаратын жағдайлар.

5-6 тақырып. Қылмыстық процесстегі дәлелдемелер

1-сабақ

1. Қылмыстық процесстегі дәлелдемелердің түсінігі және маңызы. Дәлелдемелердің белгілері.
2. Дәлелдемелерді саралау.
3. Қылмыстық процесстегі дәлелдеу затының түсінігі, жүйесі мен мазмұны.
4. Жасы кәмілетке толмағандардың істері бойынша анықталуға тиіс мән-жайлар.
5. Дәлелдеусіз анықталатын мән-жайлар.
6. Дәлелдеу шегі.
7. Дәлелдеу процесінің түсінігі және элементтері.
8. Дәлелдеу міндеті.

2-сабақ

1. Куә мен жәбірленушінің жауабы дәлелдемелердің қайнар көздері ретінде.
2. Сезікті мен айыпталушының жауаптары. Айыпталушының жауаптарының түрлері.
3. Сарапшының қорытындысы.
4. Заттай дәлелдемелер, олардың түсінігі, түрлері және маңызы.
5. Процессуалдық әрекеттердің хаттамалары және басқа құжаттар дәлелдемелердің қайнар көзі ретінде.

7-тақырып. Процессуалдық мәжбүрлеу шаралары

1. Қылмыстық процессуалдық мәжбүрлеу шараларының түсінігі, маңызы және түрлері.
2. ұстаудың түсінігі, негіздері және шарттары, ұстаудың процессуалдық тәртібі.
3. Бұлтартпау шараларының түсінігі және бұлтартпау шараларын қолданудың негіздері.
4. Сезіктіге қатысты бұлтартпау шарасын қолдану.
5. Прокурордың санкциясыз қолданылатын бұлтартпау шаралары.
6. Тек прокурордың санкциясымен не соттың шешімімен қолданылатын бұлтартпау шаралары.
7. Өзге процессуалдық мәжбүрлеу шаралары.

8-9-10 - тақырып. Қылмыстық іс бойынша сотқа дейінгі өндіріс

1- сабақ

1. Қылмыстық іс қозғау сатысының түсінігі, маңызы және мақсаттары.
2. Қылмыстық іс қозғауға құқылы органдар мен лауазым иелері.
3. Қылмыстық іс қозғауға себептер мен негіздер.
4. Қылмыстық іс қозғау сатысында қылмыс туралы арыздар мен хабарларды тексерудің амалдары және мерзімдері.
5. Қылмыстық іс қозғаудың процессуалдық тәртібі.
6. Қылмыстық іс қозғаудан бас тартудың негіздері және процессуалдық тәртібі.
7. Алдын-ала тергеу сатысының түсінігі, маңызы және міндеттері. Алдын-ала тергеу жүргізудің нысандары.
8. Анықтау жүргізу, оның мәні. Анықтаудың түрлері.
9. Алдын ала тергеу міндетті істер бойынша анықтау жүргізу: мәні, мерзімі, жүргізілетін әрекеттер, қабылданатын шешімдер.
10. Алдын ала тергеу жүргізу міндетті емес істер бойынша анықтау жүргізу: мәні, мерзімі, жүргізілетін әрекеттер, қабылданатын шешімдер.
11. Айыптау хаттамасының құрылымы және мазмұны.
12. Анықтау органдарының алдын ала тергеу жүргізуі.

2-сабақ

1. Алдын-ала тергеудің жалпы шарттарының түсінігі және маңызы.
2. Алдын ала тергеуді тергеушілер тобының жүргізуі. Тергеу тобының жетекшісінің өкілеттігі.
3. Тергелу ретінің түсінігі мен түрлері.
4. Алдын ала тергеу мерзімі, оны ұзартудың негіздері және тәртібі.
5. Қылмыстық істерді біріктіру мен бөлектеудің негіздері және тәртібі. Тергеушінің тапсырмасы, оны беру және орындау тәртібі.
6. Прокурордың алдын ала тергеу барысындағы өкілеттігі.

3-сабақ

1. Тергеу әрекеттерінің түсінігі және түрлері.
2. Жауап алу және беттестіру. Жауап алуды жүргізудің жалпы ережелері.
3. Қарау: түсінігі, түрлері. Қарау жүргізудің жалпы ережелері. Оқиға болған жерді қарау, үй-жайларды қараудың, заттар мен құжаттарды қараудың, адам мәйітін қараудың процессуалдық тәртібі.
4. Куәландыру - қараудың ерекше түрі ретінде. Куәландырудың түсінігі және түрлері.
5. Эксгумация: түсінігі, жүргізу негіздері және жүргізу тәртібі.
6. Тану үшін көрсетудің түсінігі, түрлері және тану үшін көрсетудің жалпы ережелері.
7. Тінту мен алудың түсінігі, оларды жүргізудің негіздері мен процессуалдық тәртібі.
8. Почта-телеграф жөнелтілімдерін тұтқындау, қарау мен алудың процессуалдық тәртібі.
9. Сөйлесулерді тыңдау мен жазудың процессуалдық тәртібі.
10. Жауапты оқиға болған жерде тексеру және нақтылаудың түсінігі, мақсаты, шарттары және процессуалдық тәртібі.
11. Тергеу экспериментінің түсінігі, мақсаты, түрлері, шарттары және процессуалдық тәртібі.
12. Сараптама тағайындаудың негіздері мен процессуалдық тәртібі.
13. Сараптамалық зерттеу жүргізу үшін үлгілер алудың негіздері мен процессуалдық тәртібі.

11-12-тақырып. Бірінші сот инстанциясында іс жүргізу

1-сабақ

1. Соттылықтың түсінігі, қылмыстық істерді дұрыс шешудегі маңызы, соттылықтың белгілері.
2. Басты сот талқылауын тағайындау сатысының түсінігі және маңызы.
3. Басты сот талқылауын тағайындаудың нысандары. Алдын ала тыңдау жүргізу.
4. Басты сот талқылауын тағайындау сатысында қабылданатын шешімдер.

5. Басты сот талқылауы сатысының мәні және маңызы.
6. Басты сот талқылауының тікелей, ауызша болуы.
7. Сот құрамының өзертілмеуі. Запастағы судья. Төрағалық етушінің басқарушы ролі.
8. Басты сот талқылауының шегі.
9. Сотта іс қарауға қатысушылардың тең құқықтылығы, олардың сот мәжілісіне қатысуы.

2-сабақ

1. Басты сот талқылауын кейінге қалдырудың негіздері және тәртібі.
2. Басты сот талқылауында іс жүргізуді тоқтата тұрудың негіздері және тәртібі.
3. Істі қосымша тергеуге жіберудің негіздері және тәртібі.
4. Басты сот талқылауында қылмыстық істі қысқарту негіздері және тәртібі.
5. Басты сот талқылауының дайындық бөлімі, оның маңызы, мазмұны және тәртібі.
6. Сот тергеуі, оның мәні және маңызы. Сот тергеуінде жүргізілетін бастапқы әрекеттер.
7. Сотталушыдан жауап алу тәртібі. Сотталушының жауабын жариялау.
8. Жәбірленушіден, куәлардан жауап алу. Жәбірленушінің, куәлардың жауаптарын жариялау.
9. Сараптама тағайындау. Сарапшыдан жауап алу.
10. Заттай дәлелдемелерді қарау. Оқиға болған жерді және үй-жайларды қарау. Құжаттарды жариялау және қарау.
11. Сот тергеуінде басқа сот әрекеттерін жүргізу мәселесі.
12. Сот тергеуін аяқтаудың түсінігі және тәртібі.
13. Сот тергеуінде дәлелдемелерді зерттеуді шектеу.
14. Сот тергеуін қайтадан бастаудың негіздері және тәртібі.
15. Басты сот талқылауын қысқартылған тәртіппен жүргізу.
16. Соттағы жарыссөздің мазмұны және тәртібі.
17. Мемлекеттік айыптаушының соттағы жарыссөздегі сөзінің құрылымы және мазмұны.
18. Қорғаушының соттағы жарыссөздегі сөзінің құрылымы және мазмұны. Репликалар.
19. Сотталушының соңғы сөзі.
20. Үкім, оның түсінігі және маңызы. Үкімнің заңдылығы, негізділігі және дәлелділігі.
21. Ақтау үкімін шығарудың негіздері.
22. Айыптау үкімінің түрлері.
23. Соттың үкім шығару кезінде шешетін мәселелері және сот шешімін қабылдау тәртібі.

13-тақырып. Соттың заңды күшіне енбеген үкімдері мен қаулыларын қайта қарау

1. Апелляциялық тәртіппен іс жүргізудің түсінігі, мәні және міндеттері.
2. Заңды күшіне енбеген сот шешімдеріне түскен шағым, наразылықтарды қарайтын соттар.
3. үкімге шағым, наразылық беру тәртібі және мерзімі. Апелляциялық шағым, наразылықтарға қойылатын талаптар.
4. Апелляцияның негізгі белгілері.
5. Апелляциялық сатыда соттың істерді қарау тәртібі мен мерзімдері.
6. Апелляциялық сатыда үкімнің күшін жою мен өзгерту негіздері.
7. Апелляциялық қаулы: шығару тәртібі, мазмұны.
8. Апелляциялық сатыда істі қайта қарау.

14-тақырып. Сот шешімдерін орындау

1. Сот үкімдері мен қаулыларын орындау сатысының мәні мен мазмұны. үкімнің заңды күшіне енуі.
2. Соттың үкімін, қаулысын орындауға кірісу тәртібі.
3. Сот үкімдері мен қаулыларын орындау кезіндегі соттың қарауына жататын мәселелер және оларды шешу тәртібі.
4. үкімнің атқарылуын кейінге қалдыру. Соттылықты алып тастау туралы өтінішті қарау.
5. үкімді орындау мен сот қаулыларының заңдылығына прокурорлық қадағалау.

15-тақырып. Заңды күшіне енген сот шешімдерін қайта қарау

1. Қадағалау өндірісі сатысының түсінігі, мазмұны және міндеттері. Қадағалау өндірісінің апелляциялық тәртіппен іс жүргізуден айырмашалығы.
2. Заңды күшіне енген сот үкімдері мен қаулыларын қайта қараудың негіздері.
3. Қадағалау тәртібімен істерді қарайтын соттар. Қадағалау тәртібімен сот шешімдерін шағымдаудың, наразылық келтірудің мерзімі.
4. Қадағалау өндірісінің тәртібі. Сотта қадағалау шағымдарын алдын ала қарау.
5. Қадағалау инстанциясында істі қарау тәртібі.
6. Жаңадан ашылған мән-жайларға байланысты істі қайта бастау сатысының мәні және мазмұны. Жаңадан ашылған мән-жайлардың түсінігі.
7. Жаңадан ашылған мән-жайларға байланысты істі қайта бастаудың қадағалау тәртібімен істі қайта қараудан айырмашылығы.
8. Жаңадан ашылған мән-жайларға байланысты істі қайта бастаудың негіздері.
9. Прокурордың жаңадан ашылған мән-жайларға байланысты іс жүргізуді қайта бастау сатысындағы өкілеттігі.

Жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша істі сотта қарау тәртібі.

Ұсынылатын әдебиеттер тізімі:

А) Нормативтік әдебиеттер:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. Алматы, 1995.
2. Азаматтық, неке және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету және құқықтық қатынастар жайлы конвенция /Комментарий к УПК Каз.ССР.-Алматы, 1995г. С. 327-425.
3. “Қазақстан Республикасындағы сот жүйесі және судьялардың мәртебесі туралың 25.12.00 ж. ҚР конституциялық заңы //ҚР Парламентінің ведомостілері 2000.№ 23.Ст.410.
4. “Қазақстан Республикасының Прокуратурасы туралың 21.12.95 ж. заң күші бар ҚР Президентінің Жарлығы // ҚР Жоғарғы Кеңесінің ведомостілері.1995. № 24. Ст.156.
5. 12.97 жылғы “Адвокаттық қызмет туралың Қазақстан Республикасының заңы // Казахстанская правда. 1997. 31 дек.
6. Қазақстан Республикасының қылмыстық іс жүргізу кодексі. –Алматы: Жеті жарғы, 1998 ж.

Б) Арнайы әдебиеттер:

1. Викторский С.И .Русский уголовный процесс. М., 1997.
2. Когамов М. Ч. Краткий научно-практический комментарий к главам нового уголовно-процессуального кодекса Республики Казахстан. – Алматы, 1998.
3. Комментарий к Уголовно-процессуальному кодексу Казахской ССР /Под ред. Е.Я.Лопушного, А.Я.Гинзбурга. – Алматы: Концерн “Баспагерн, 1995.
4. Толеубекова Б.Х. Уголовно-процессуальное право РК. – Алматы: Баспа, 1998.
5. Уголовно-процессуальное право РК.Академический курс. Часть Общая. Книга первая.Под ред. Толеубековой Б.Х.Алматы,2004
6. Уголовно-процессуальное право РК.Академический курс. Часть Общая. Книга вторая. .Под ред. Толеубековой Б.Х.Алматы,2004
7. Уголовно-процессуальный кодекс Республики Казахстан. Общая характеристика (В сравнении с УПК Казахской ССР). Алматы: Баспа, 1998.
8. Уголовный процесс Казахской ССР: Часть 1. Общая / Под ред. А. М. Мамутова, Ю. Д. Лившица. – Алма-Ата, 1989.
9. Уголовный процесс Казахской ССР: Часть 2. Особенная. Движение уголовного дела / Под ред. А.М. Мамутова, Ю.Д. Лившица. – Алма-Ата, 1991.
10. Адвокат в уголовном процессе. Уч.пособие / Под ред.П.А.Лупинской. – М.,1997.
11. Айтмухамбетов Т.К. Дополнительные материалы в кассационном и надзорном производстве по советскому уголовному процессу: Автореф.дис...канд. юрид.наук. М.,1976.
12. Александров С.А. Правовое положение гражданского ответчика в

уголовном процессе: Уч.пособие. Горький, 1977.

13. Алексеев И.С., Даев В.Г., Кокорев Л.Д. Очерки развития науки советского уголовного процесса. Воронеж: Воронежский ун-т, 1980.

14. Анашкин Г.З., Перлов И.Д. Возобновление дел по вновь открывшимся обстоятельствам. М., 1982.

15. Арсеньев В.Д. Вопросы общей теории судебных доказательств в советском уголовном процессе. М.: Юрид.лит., 1964.

16. Аубакирова А. Фиксация доказательств в криминалистике и судопроизводстве: Учеб.пособие. Алматы: ВШП "Адилет", 2000.

17. Ахпанов А.Н. Проблемы уголовно-процессуального принуждения в стадии предварительного расследования. Алматы: Жеті жаргы, 1997.

18. Алексеев В.Д. Оценка доказательств в стадии надзорного производства. М., 1971

Аралық бақылауға дайындалу сұрақтары

1-ші аралық бақылау сұрақтары

Қылмыстық процесстің түсінігі.

Қылмыстық-процессуалдық құқық пен сот әділдігі түсініктерінің арақатынасы. Қылмыстық процесстің жүйесі. Қылмыстық іс жүргізу сатылары. Қылмыстық-процессуалдық қарым-қатынастар, олардың ерекшеліктері. Процессуалдық форма. Процессуалдық кепілдіктер және олардың маңызы. Қылмыстық процесс ғылымы.

Қылмыстық іс жүргізу заңының түсінігі.

Қылмыстық процессуалдық нормалар, олардың түрлері, құрылымы.

Қылмыстық іс жүргізу заңының кеңістікте, уақыт тұрғысында, шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдарға қатысты қолданылуы.

Қылмыстық процесстің міндеттері.

Қылмыстық процесс принциптерінің мәні және маңызы.

Қылмыстық процесс принциптерінің жүйесі.

ҚР Конституциясында бекітілген қылмыстық процесс принциптері.

Сот ісін жүргізуді тараптардың бәсекелестігі мен тең құқықтылығы негізінде жүзеге асыру.

Істің мән-жайын жан-жақты, толық және объективті зерттеу принципі.

Жариялылық принципі.

Қылмыстық процесс қатысушыларының түсінігі, олардың классификациясы.

Сот - сот әділдігін жүзеге асырушы орган ретінде. Соттың өкілеттігі.

Прокурор, оның қылмыстық процесстегі өкілеттігі.

Тергеуші және тергеу бөлімінің бастығының процессуалдық жағдайы.

Анықтау органдары және анықтау органдарының қылмыстық іс жүргізу барысындағы өкілеттігі. Анықтаушы мен анықтау органының бастығының процессуалдық жағдайы.

Сезікті мен айыпталушы, олардың процессуалдық жағдайы.

Жәбірленуші, жеке айыптаушы, азаматтық талапкер және азаматтық жауапкердің процессуалдық жағдайы.

Қорғаушы және қылмыстық процесстегі өкілдер мен заңды өкілдер.

Қылмыстық процесстегі өзге қатысушылар.

Қылмыстық іс бойынша іс жүргізуге қатысудың мүмкіндігін жоққа шығаратын жағдайлар. Қылмыстық процеске қатысушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету.

Қылмыстық процеске қатысушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету шараларын қолдану міндеті.

Қауіпсіздік шараларының түрлері.

Сот талқылауына қатысушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету.

Қылмыстық іс жүргізу барысындағы процеске қатысушылардың өтініштері және оларды

қарау міндеттілігі.

Әтініш бойынша шешімді қабылдау мерзімі.

Қылмыстық іс бойынша іс жүргізуді жүзеге асыратын органдар мен лауазым иелерінің шешімдері мен әрекеттеріне шағымдану.

Қылмыстық іс бойынша іс жүргізуді жүзеге асыратын органдар мен лауазым иелерінің шешімдері мен әрекеттеріне шағымдану бостандығы. Шағым беру мерзімдері.

Шағымдарды қарау міндеттілігі және оларды қараудың жалпы тәртібі.

Прокурордың сезіктіні, айыпталушыны қамауға алуға берген санкциясын, қамау мерзімін ұзартуын, медициналық мекемеге мәжбүрлеп орналастыруға берген санкциясын сотқа шағымдау.

Қылмыстық процесстегі дәлелдемелердің түсінігі және маңызы. Дәлелдемелердің белгілері.

Дәлелдемелерді саралау.

Қылмыстық процесстегі дәлелдеу затының түсінігі, жүйесі мен мазмұны.

Жасы кәмілетке толмағандардың істері бойынша анықталуға тиіс мән-жайлар.

Дәлелдеусіз анықталатын мән-жайлар.

Дәлелдеу шегі.

Дәлелдеу процесінің түсінігі және элементтері.

Дәлелдеу міндеті.

Куә мен жәбірленушінің жауабы дәлелдемелердің қайнар көздері ретінде.

Сезікті мен айыпталушының жауаптары. Айыпталушының жауаптарының түрлері. Сарапшының қорытындысы.

Заттай дәлелдемелер, олардың түсінігі, түрлері және маңызы.

Процессуалдық әрекеттердің хаттамалары және басқа құжаттар дәлелдемелердің қайнар көзі ретінде.

Қылмыстық процессуалдық мәжбүрлеу шараларының түсінігі, маңызы және түрлері. ұстаудың түсінігі, негіздері және шарттары, ұстаудың процессуалдық тәртібі.

Бұлтартпау шараларының түсінігі және бұлтартпау шараларын қолданудың негіздері. Сезіктіге қатысты бұлтартпау шарасын қолдану.

Прокурордың санкциясыз қолданылатын бұлтартпау шаралары.

Тек прокурордың санкциясымен не соттың шешімімен қолданылатын бұлтартпау шаралары.

Өзге процессуалдық мәжбүрлеу шаралары.

2-ші аралық бақылау сұрақтары

Қылмыстық іс қозғау сатысының түсінігі, маңызы және мақсаттары.

Қылмыстық іс қозғауға құқылы органдар мен лауазым иелері.

Қылмыстық іс қозғау сатысында қылмыс туралы арыздар мен хабарларды тексерудің амалдары және мерзімдері.

Қылмыстық іс қозғаудың процессуалдық тәртібі.

Қылмыстық іс қозғаудан бас тартудың негіздері және процессуалдық тәртібі.

Алдын-ала тергеу сатысының түсінігі, маңызы және міндеттері. Алдын-ала тергеу жүргізудің нысандары.

Анықтау жүргізу, оның мәні. Анықтаудың түрлері.

Алдын ала тергеу міндетті істер бойынша анықтау жүргізу: мәні, мерзімі, жүргізілетін әрекеттер, қабылданатын шешімдер.